

มาตรการแนวทางปฏิบัติงาน
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

*****

๑. ความเป็นมา

ด้วย เทศบาลตำบลเวียงเทิง ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ. ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้การปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยพิจารณาสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ. ศ. ๒๕๕๗ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ. ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ. ศ. ๒๕๔๖ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ ๓ (พ. ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดให้ปลูกฝัง ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต คอบ

คู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมถึงคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ได้มีคำสั่งให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางป้องกันและแก้ไขการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการของหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเผื่อระวังเพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ ตามนโยบายคณะรัฐมนตรีที่พลเอกประยุทธ์จันทร์โอชานายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ข้อสิบเรื่องการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลรวมถึงมาตรการกระทรวงสาธารณสุข ๓ ป. ๑ ค. ปลูกจิตสำนึกป้องกันปราบปราม เครือข่าย

๒. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชั่นประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคล โดยได้ละเมิดต่อกฎหมายและหลักจริยธรรม โดยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความชอบธรรมส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมประกอบกับทำให้ผลประโยชน์ของหน่วยงานองค์การสถาบันและสังคม ต้องสูญเสียไปโดยอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพ การให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนา หรือกระทำโดยไม่รู้เป็นจำนวนมากนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนหรือถูกลงโทษดังนั้นเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) จึงเป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบระดับรุนแรง และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

การวิเคราะห์ความเสี่ยงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหาร จจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการ ปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อนหมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการพนักงานบริษัทหรือผู้บริหารเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวม ซึ่งอาจกระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนาและมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ที่ตัวเงินหรือ ทรัพย์สินเท่านั้นหมายความรวมไปถึงประโยชน์อื่นๆที่ไม่ใช่ตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย อาทิการแต่งตั้งพรรคพวก ให้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานหรือตัดสินใจให้ญาติพี่น้องเข้ามามีส่วนร่วมในประโยชน์สาธารณะโดยมิชอบ ส่งผล เสียต่อส่วนรวม

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดเหตุโอกาสที่จะทำ ให้เกิดความเสียหาย จากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นสำคัญอันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริตกล่าวคือยัังใน สถานการณ์หรือสภาวะการขัดกับผลประโยชน์มากเท่าไร ก็ยัังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมาก เท่านั้น

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิด ผลกระทบความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงดำเนินการวิเคราะห์และ จัดลำดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์ประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับ ซ้อนได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบและระดับความเสี่ยง ทั้งนี้กำหนด เกณฑ์ให้เชิงคุณภาพ เนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุตัวเลข หรือจำนวนเงิน ที่ชัดเจนได้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนใน ปีงบประมาณพ. ศ. ๒๕๖๒ พบว่ามีความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่ จำเป็นต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงดังนี้

ประเด็น ผลประโยชน์ ทับซ้อน	มีการทับซ้อนอย่างไร	โอกาส การเกิด ทุจริต (๑-๕)	ระดับ ของ ผลกระทบ (๑-๕)	มาตรการป้องกันความ เสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน
อำนาจหน้าที่	ผู้บริหาร บุคลากร และ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานยังขาด ความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ใน ความรับผิดชอบ ไม่ทราบว่ามี กฎ ระเบียบ กฎหมาย ห้ามไว้ อย่างชัดเจนว่าเป็นกรณี ผลประโยชน์ทับซ้อน	๕	๕	-จัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับ ซ้อน -ปรับปรุงคู่มือผลประโยชน์ ทับซ้อนให้มีความรวบรัด เข้าใจง่าย พร้อมเผยแพร่ให้ บุคลากรในเทศบาลตำบล เวียงเทิงทราบทุกช่องทาง

การจัดซื้อจัดจ้าง	หัวหน้า/จนท.พัสดุเลือกใช้ บริการซื้อ จ้าง งานบริการราย เดิม	๕	๕	-เข้มงวดในการตรวจรับ วัสดุ หรือการจ้าง -ทำการสืบราคาเพื่อ เปรียบเทียบสินค้า ก่อน ตัดสินใจเลือกซื้อ/จ้าง
กลไกการตรวจสอบ	การเข้าไปมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบการใช้อำนาจยังถูก จำกัด	๔	๔	-เปิดโอกาสให้ประชาชน บุคลากรที่มีความรู้ ทักษะ อย่างหลากหลายได้มีส่วน ร่วมในการตรวจสอบ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ของเทศบาลตำบลเวียงเทิง
การบริหารราชการ ตามหลัก ธรรมาภิบาล	การรณรงค์ด้านการปราบปราม การทุจริตไม่ได้รับความร่วมมือ เท่าที่ควร	๓	๓	-จัดกิจกรรมให้บุคลากร ภายในแสดงพลังต่อต้าน การทุจริตทุกรูปแบบ
กระแสนวัตกรรม	สังคมยังยึดติดกับกระแส บริโภคนิยมให้คุณค่ากับผู้มี อำนาจและอิทธิพล	๕	๕	-สร้างเครือข่ายเข้ามา มีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยน ทัศนคติที่ไม่ทนต่อทุจริต -ระดมความร่วมมือจาก บุคลากรทุกระดับสร้าง กระแสสังคมที่ไม่ทนต่อ คอร์รัปชันผ่านสื่อสังคม ออนไลน์

๓.๑ การบริหารจัดการตามหลัก ๔ ประการสำหรับจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประกอบด้วย

๑. ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ : เจ้าหน้าที่ต้องตัดสินใจภายในกรอบกฎหมายและนโยบายตาม
ขอบเขตหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบโดยไม่ให้มีผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง

๒. สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิด : กำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนและเปิดเผยให้
ประชาชนทราบรวมถึงเปิดโอกาสให้ตรวจสอบ

๓. ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง : เจ้าหน้าที่ต้องระบุดผลประโยชน์
ทับซ้อนในการปฏิบัติและจัดการกับเรื่องส่วนตัวเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาให้มากที่สุดโดยฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบ
เกี่ยวกับการสร้างระบบป้องกันพร้อมกำหนดนโยบาย

๔. สร้างวัฒนธรรมองค์กร : ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ
ในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น

๓.๒ แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน ๗ ขั้นตอนประกอบด้วย

๑. ระบุว่าผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดที่อาจเกิดขึ้นในองค์กรกลุ่มภารกิจกลุ่มงานงาน

๒. พัฒนานโยบายและกลยุทธ์การจัดการปัญหา

๓. ให้ความรู้แก่บุคลากรโรงพักเทศบาลตำบลเวียงเทิงรวมถึงคณะผู้บริหาร

๔. ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
๕. สื่อสารให้ผู้มีส่วนร่วมได้เสียผู้รับบริการผู้สนับสนุนหน่วยงานและประชาชนทราบถึงความมุ่งมั่นในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน
๖. บังคับใช้นโยบายที่กำหนด
๗. มีการทบทวนมาตรการนโยบายที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

๓.๓ แนวทางการป้องกัน การเกิดประโยชน์ ทับซ้อน

- ๑) ปรับปรุงนโยบายมาตรการที่รัดกุมชัดเจนลดโอกาสที่จะใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- ๒) ข้อสังเกตประเมินพฤติกรรมความเสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างเป็นระบบในกรณีที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นอาจใช้ทั้งการติดตั้งกล้องวงจรปิดและการใช้สายสืบภายใน
- ๓) ลดโอกาสการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยวิธีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนงานเพื่อป้องกันการรวมกลุ่มหรือ syndicate
- ๔) ตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ระดับบริหารเนื่องจากมีแนวโน้มที่จะเกิดผลประโยชน์สูง
- ๕) มีระบบพิจารณาคัดเลือกผู้ทำหน้าที่ดูแลเรื่องการเงินทุกระดับเป็นพิเศษและควรให้ตรวจสอบพฤติกรรมร้ายรวยผิดปกติ
- ๖) ควรมีการศึกษาวิจัยอย่างแท้จริงในกลุ่มงานที่มีปัญหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนสูง
- ๗) ควรมีการทดสอบเรื่องราวความซื่อตรงของข้าราชการบุคลากรในหน่วยงานเป็นครั้งคราว
- ๘) ทำการสำรวจทัศนคติของประชาชนและผู้มารับบริการเพื่อประเมินผลการทำงานและการคอร์รัปชัน

๓.๔ การนำมาตรการการป้องกันความเสี่ยงมาปฏิบัติ

๑. การจัดทำคู่มือป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน
๒. รายงานผลการควบคุมภายในทุกเดือน
๓. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่กำหนด
๔. ปลุกฝังจิตสำนึกข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
๕. ผู้บริหารต้องมีคุณธรรม และเป็นต้นแบบที่ดี
๖. พิจารณานามให้สัตย์ปฏิญาณ แสดงเจตจำนง จะร่วมกันปฏิบัติตามคู่มือ